Geschiedvervalsing voorkomen

In 2023 is slavernij 160 jaar geleden afgeschaft en niet 150

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD - Op 1 juli 2023 wordt niet 150 jaar afschaffing van de slavernij herdacht maar 160 jaar.

Daar wijst het Curaçaose platform dat zich bezighoudt met het slavernijverleden Plataforma Sklabitut i Herensha di Sklabitut (PSHS) de Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie, Hanke Bruins Slot (CDA), op.

In Nederland is momenteel veel aandacht voor het slavernijverleden en wordt verwezen naar de herdenking van 150 jaar afschaffing van de slavernij. Dit heeft echter een Surinaamse achtergrond. PSHS wijst erop dat de slavernij 160 jaar geleden, op 1 juli 1863, officieel werd afgeschaft en alleen in Suriname heerste er nog tien jaar 'staatstoezicht'. Daarom 'voelen' mensen van Surinaamse afkomst dat het nu 150 jaar geleden is, maar het is officieel 160 jaar geleden. Op de eilanden heerste het 'paga tera'-systeem en vrijgekomen slaven konden zo blijven wonen op de plantage met de verplichting een aantal dagen in het jaar voor de plantage-eigenaar te werken zonder betaling. Of ze konden blijven werken in ruil voor een woning en een stuk grond. „We verzoeken dan ook de Nederlandse overheid om geschiedvervalsing te voorkomen en rekening te houden met de situatie op de eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen. En om in de context van het herdenkingsjaar 2023 consequent te communiceren dat er sprake is van 160 jaar formele afschaffing van de Nederlandse trans-Atlantische slavernij", aldus het schrijven.

In de brief aan Bruins Slot wordt aandacht gevraagd voor de eerder gedane aanbevelingen in het rapport Ketenen van het verleden van het Nederlandse Adviescollege Dialooggroep Slavernijverleden dat op 1 juli 2021 verscheen. Daar werkten ook organisaties van de verschillende eilanden aan mee, waaronder PSHS. Een van de aanbevelingen is om 1 juli voortaan niet meer 'Keti Koti-dag' te noemen maar de 'Dag van de emancipatie'. PSHS legt uit: „Keti Koti is slechts voornamelijk onder de in Nederland woonachtige uit Suriname afkomstige nazaten van het slavernijverleden in zwang. Op Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten worden de dag officieel 'Emancipation day' genoemd en op Aruba, Bonaire en Curaçao 'Dia di emansipashon'. In Suriname zelf heet de viering 'Dag der Vrijheden'. Het verzoek is om deze dag een koninkrijksbrede benaming te geven. Het is volgens PSHS een dag van bezinning en het proces van emancipatie is nog niet voltooid.

Het platform verwijst ook naar de motie van Tweede Kamerlid Don Ceder (Christen Unie). Dat gaat over de non-Eurocentrische waarheidsvinding met betrekking tot het slavernijverleden 'met als doel te komen tot een proces dat de maatschappelijke eenheid binnen het Koninkrijk der Nederlanden versterkt'. PSHS: „Het is dan ook zeer ernstig dat de klankbordgroep waar al in oktober 2021 consensus over bestond bij alle betrokkenen nog steeds niet gerealiseerd is." Het platform ziet graag dat deze er komt.

Naast Gilbert 'Gibi' Basilio tekenen namens PSHS ook Lionel Janga, Frank Quirindongo en Henri Vijber ook de brief aan de Nederlandse minister.

Algemeene grondslagen.

Art 1. De slavernij in de kolonie *Suriname* is opgeheven op den *éérsten* Julij 1863.

Art. 2. Aan de eigenaren van slaven wordt, ter zake van de opheffing der slavernij, tegemoetkoming toegekend.

Art. 3. De krachtens art. 1 vrijgemaakten staan van den 1sten Julij 1863 onder een bijzonder toezigt van den Staat, voor den tijd van hoogstens *tien* jaren.

Art. 4. De vrije kolonisatie van *Suriname* wordt van staatswege aangemoedigd.

Voor den aanvoer van vrije arbeiders in *Suriname* worden van staatswege premien uitgeloofd gedurende hoogstens *vijf* jaren na afkondiging dezer wet.

Het gezamenlijk bedrag dier premien kan de som van *een millioen* gulden niet te boven gaan.

De voorwaarden, welker vervulling noodig is om aanspraak op uitbetaling dier premien te verkrijgen, worden door Ons vastgesteld, en het toezigt, op den aanvoer door de Regering te houden, wordt door Ons geregeld.

IIde HOOFDSTUK.

Dit document toont aan dat ook in Suriname de slavernij officieel werd afgeschaft op 1 juli 1863.